

Interview met Annie Fletcher

Naar aanleiding van de expositie Positioning System, samengesteld door de jonge curatoren van het Mister Miyagi Curating Tomorrow programma, hield MAMA een e-mail interview met Annie Fletcher, een van de Mister Miyagi mentoren.

Van: Annie Fletcher

Datum: 10 oktober 2006, 11:45 uur

> Wat voor associaties heb jij bij de titel van deze tentoonstelling: Positioning System? (P.H. & K.A.)

Ik denk dat het een erg eigentijdse titel is. We zijn in een voortdurende staat van vertaling. Misschien worden we daar in deze snel bewegende, gemonialiseerde wereld wel steeds beter in. We passen onze positie steeds soepeler aan en vatten een gevoel van vervreemding op als een onderdeel van het proces van het zijn. Een positioneringssysteem is denk ik bijzonder nuttig om te hebben in een tijd waarin we voortdurend worden gemaand te integreren, te assimileren en te conformeren (in termen van nationaliteit en etniciteit), alsof er een enkele, ondubbelzinnige manier zou zijn om in de samenleving te staan. (A.F.)

> En hoe verhoud je je tot het thema Positioning System; met GPS, locatie(s) en posities(s) in gedachte?

Aangezien ik geen auto rijd heb ik zelf eigenlijk niets aan GPS! Ik vat het thema liever metaforisch op, als een herinnering aan het performatieve potentieel van elk moment waarin we ons bevinden. Dat we altijd onvoltooid en in wording zijn, waardoor het heel handig zou zijn over een intern GPS te beschikken...

Van: Annie Fletcher

Datum: 10 oktober 2006, 13:36 uur

> Een museumcurator is verbonden aan een bepaald instituut op een specifieke locatie en met een eigen geschiedenis. In hoeverre heb jij als onafhankelijke curator een vaste positie binnen een veld van vaste instellingen als musea en festivals? En hoe kijk jij als curator aan tegen vaste locaties?

Interview with Annie Fletcher

As part of the exposition Positioning System, curated by the participants of the Mister Miyagi Curating Tomorrow programme, MAMA interviewed Annie Fletcher, one of the Mister Miyagi mentors, via e-mail. Read the conversation below.

From: Annie Fletcher

Date: Oct 10, 2006 11:45 AM

> What kind of associations occur to you after reading the title of this show: Positioning System? (PH & KA)

I guess I think that it is a very contemporary title. We are always in a continual state of translation and maybe in this fast moving globalised world we are getting better and better at it, adapting our position more fluidly, understanding a sense of estrangement as part of a process of being. Positioning systems are particularly useful to have, I think, at a time when we are constantly being admonished to integrate, assimilate and conform (in terms of nationality and ethnicity), as if there is one clear way of being in society. (AF)

> And how do you relate to the theme thinking of GPS, location(s) and position(s)?

Considering I don't drive I have no real use for GPS! But I'd rather think of it in a metaphorical sense as a way of reminding ourselves about the performative potential of every moment we are in. That we are always unfinished and in a state of becoming, so it would be quite useful to have an internal GPS...

From: Annie Fletcher

Date: Oct 10, 2006 1:36 PM

> A museum curator is attached to a certain institution with a defined location and a certain history. How fixed is your position being an independent curator that works in the field of fixed places like museums and festivals? And how do you perceive fixed locations in terms of curating?

For me working in several fields at the same time is useful, because I constantly have to shift in terms of who I am working with, rethink who the audience is, why I have been

Voor mij is het zinvol tegelijkertijd op meerdere fronten actief te zijn, omdat ik daardoor voortdurend moet heroverwegen met wie ik werk, wie mijn publiek is, waarom ik ben uitgenodigd en welke onderwerpen ik binnen een bepaalde context aan zou kunnen kaarten. Het is gewoon heel interessant om op verschillende eigentijdse gebieden actief te zijn, omdat je expertisegebied en je referentiekaders daardoor voortdurend onder druk komen te staan. Festivals en musea hebben ieder specifieke aspecten waarvan ik houd. Binnen de festivalcontext, *If I Can't Dance I Don't Want To Be Part Of Your Revolution* bijvoorbeeld (een festivalproject naar een idee van Frederique Bergholtz, Tanja Elstgeest en Annie Fletcher, red.), is het heel interessant om te kijken hoe je de 'evenementencultuur' kunt gebruiken om een grootschalig project heel intensief voor een korte periode in gang te zetten binnen een feestelijke context. In een museum moet je andere factoren in overweging nemen, bijvoorbeeld dat je over een collectie beschikt, een reservoir van kunstwerken, en dat je kunst over een langere termijn op meerdere niveaus kunt benaderen, wat ook erg spannend is.

> Heb je de behoefte om jezelf te lokaliseren en positioneren als onafhankelijke curator of vind je dat een ouderwetse manier om er tegenaan te kijken? Als je die behoefte hebt, gebruik je dan een soort positioneringssysteem? En als je dat ouderwets vindt, hoe moeten we ons dan in onze omgeving staande houden? Op een meer organische, vrijelijk ronddrijvende manier?

De tijden zijn absoluut aan het veranderen. Ik heb er om allerlei redenen voor gekozen onafhankelijk te blijven maar vooral omdat ik het gevoel had dat instellingen in de eerste plaats bezig zijn zichzelf in stand te houden. Maar misschien word ik ouder, of ben ik aan het veranderen, want ik begin nu ook het potentieel te zien van op de lange termijn structureel bezig zijn. Iemand die me bij uitstek de mogelijkheden van relatief permanente en constante structuren heeft leren inzien is de curator Frederique Bergholtz. Zij heeft in de afgelopen tien jaar in Nederland twee verschillende instellingen opgericht, Exedra in Hilversum en Marres in Maastricht. Wij hopen dat die twee zich

invited and what subject I might address in each context. It is simply so interesting to work in different contemporary fields, because it means that you constantly put under pressure your field of expertise and your frames of reference. I love different aspects of festivals and museums respectively. Within the festival context, for example *If I Can't Dance I Don't Want To Be Part Of Your Revolution* (a festival project after an idea of Frederique Bergholtz, Tanja Elstgeest, and Annie Fletcher, ed.), it is really interesting to think about taking on 'event culture' to mobilise a project on a large scale very intensely for a shorter period in a celebratory context. In the museum, there are other factors to take into consideration, for example, having a collection, a reservoir of art work and the possibility to address art on a variety of levels over the longer term, which is also extremely exciting.

> Did and do you feel the need to localise and position yourself being an independent curator, or do you find this a totally old-fashioned way of thinking about it? If so, do you make use of a certain positioning system? And if you find this old-fashioned, how do we then cope with our surroundings? In a floating, more organic way?

Well times are for sure changing. I chose to remain independent for many reasons, but mainly because I felt that in the end organizations are primarily concerned with their own preservation. But maybe I am getting older, or maybe I am changing. Because now I can also see the potential of working in the longer terms on a more structural level. One person who has been very influential for me in understanding the potential of more permanent and steady structures is the curator Frederique Bergholtz. She founded and developed two different institutions in the Netherlands over the past ten years, namely Exedra in Hilversum and Marres in Maastricht. Together these are developing what we hope is an agile institution, that hopefully brings all the flexibility of moving to different contexts and all the depth of an ongoing exploration that a consistent and consequent structure can bring.

samen ontwikkelen tot een lenige instelling met de flexibiliteit die wisselende contexten met zich meebrengen en met de diepgang van een gedurige ontdekkingsreis zoals een consistente en consequente structuur die kan brengen.

Van: Annie Fletcher

Datum: 20 oktober 2006, 12:52 uur

> In het artikel The Where of Now schrijft Irit Rogoff over bestaande ideeën met betrekking tot duidelijk gedefinieerde identiteiten en bestaande geografische grenzen die niet langer vaststaan en zijn gaan verschuiven. Zou je kunnen aangeven hoe de tentoonstelling zich verhoudt tot de ideeën uit dat artikel?

Nou, het is toch zo dat we ons tegenwoordig in een toestand van voortdurende transitie en voortdurende vervreemding bevinden? Het punt is misschien dat we daar steeds handiger mee om weten te gaan. Wellicht is dat wat de kunstenaars zo kernachtig tonen: dat ze bereid en in staat zijn hun positiona­liteit tot uitdrukking te brengen, aan vragen te onderwerpen en in sommige gevallen hier in Mama en dan denk ik met name aan Heidi Linck te materialiseren.

> Als je in de Verenigde Staten naar een helpdesk belt, verwacht je en neem je aan dat je spreekt met iemand die leeft en werkt in Amerika, maar veel bedrijven hebben dit werk tegenwoordig uitbesteed aan mensen in India, waar ze Amerikaans leren spreken met het juiste Mid-Westaccent. Hoe belangrijk zijn locaties nog naar jouw mening? En daarbij: je kunt spreken over een plaats en zijn fysieke ruimte of afstand, maar is het niet zo dat de mentale ruimte daar sterk van kan verschillen?

Wat interessant is aan de mondialisering is dat die de eigenaardigheden die de ene plek ogenschijnlijk van de andere onderscheidt terzijde schuift. Gezien de huidige hysterie over onze nationaliteit en wie hier al dan niet thuishoort is het geweldig dat daar op vele niveaus vraagtekens bij worden gezet. Ik ben momenteel bij het Van Abbemuseum bezig met een project getiteld Becoming Dutch in the Age of Global Democracy. Het neemt de locatie van Eindhoven als uitgangspunt. We kijken hoe dit museum in deze stad iets tot uitdrukking kan brengen over onze collectieve

From: Annie Fletcher

Date: Oct 20, 2006 12:52 PM

> In the article 'The Where of Now', Irit Rogoff writes about existing ideas on clearly defined identities and existing geographical borders that are no longer fixed and have started shifting. Could you respond to the concept of the show in relation to this article?

Well, being in a state of constant transition and constant estrangement is simply our state today no? The point is maybe that we are becoming more and more skilled with dealing with that. Perhaps this is what the artists show most succinctly. Their willingness and ability to articulate their positionality, to question it, and in some cases here at Mama - and I am thinking specifically of Heidi Linck - to materialize it.

> When calling a helpdesk in the USA, you expect and assume to be speaking to somebody living and working in America, but nowadays a lot of companies have outsourced their personnel to India, where they learn to speak in the same American Mid-West accent. How important are locations still in your opinion? And additionally: you could speak about a place and its physical space or distance, but of course the mental space could be very different from this.

What is interesting about Globalisation is that it overrides the apparent particularities that distinguish one place from another. On many levels, given the current hysteria about nationhood and belonging, it's great that that is questioned. I am currently working with the Van Abbemuseum on a project called 'Becoming Dutch in the Age of Global Democracy'. It takes the location of Eindhoven as its starting point. We are trying to think about how this museum in this city might express something about our collective identity through the shared experience of simply living there. Whether you have arrived as a refugee, or your family has lived there for generations, or like me find your self there for work. Could the complicatedness of such a location provide a more complex way of thinking about being together than the old fashioned ideas of national identity? Let's leave the idea of location on a mental level for you final question on Lefebvre!

identiteit vanuit de gedeelde ervaring van ons dagelijkse bestaan hier, ongeacht of je hier als vluchteling bent gearriveerd, hier al generaties lang leeft of hier zoals ik bent komen werken. Resulteert de ingewikkeldheid van een dergelijke locatie in een complexere manier om na te denken over samenleven dan de ouderwetse ideeën over nationale identiteit? Laten we het idee van de locatie op het mentale vlak uitstellen tot de laatste vraag over Lefebvre!

> 'Als we zeggen dat een ding zich op een gegeven plaats bevindt, bedoelen we slechts dat het een dergelijke positie inneemt ten opzichte van andere dingen', zei Descartes al. Weigeren we nu dit wiskundige model van plaats-als-locatie te aanvaarden dat door zeventiende- en achttiende-eeuwse filosofen als Descartes is geïntroduceerd? En is dat niet hetzelfde als wat Rogoff stelt?

Ik denk dat we nu simpelweg begrijpen, dankzij denkers als Lefebvre en Ed Soja, dat plaats, ruimte en locatie meer omvatten dan enkel de fysieke ruimte en dat ze performatief en niet statisch van aard zijn.

> De Franse filosoof Henri Lefebvre heeft over 'sociale ruimten' opgemerkt dat 'ze in elkaar doordringen en/of zich over elkaar heenleggen'. Kunstenaar, schrijver en curator Jeremy Miller en kunstenaar Tacita Dean schrijven in hun boek *Place* dat 'je kunt suggereren dat iedere plaats een proces van dergelijke penetraties en overlappingsen is waarvan de schaal, de kracht en het ritme onderhevig zijn aan voortdurende verschuivingen, schommelingen en golfbewegingen, die stuk voor stuk een nieuw besef van plaats genereren, of een nieuw besef van dezelfde plaats' (blz. 20). Kun je hierin vinden?

Jep! Maar alleen met het potentieel om mijzelf los te maken en mijn positie opnieuw te formuleren! Lefebvre is zo belangrijk omdat hij vraagtekens plaatst bij de gedachte dat ruimte materieel zou zijn. Een goed voorbeeld daarvan heeft betrekking op het idee van publieke en private ruimte. Wie bepaalt dat private ruimte privaat is? Het is een sociaal geconstrueerd begrip. Dit wordt allemaal erg interessant als je de tentoonstellingsruimte opvat als een sociaal overeengekomen symbolische ruimte. Hoe handel je daar, waarom komen we overeen zo te handelen,

> As Descartes proclaimed, 'When we say that a thing is in a given place, all we mean is that it occupies such a position relative to other things.' Are we refusing now to accept this mathematical model of place-as-location being introduced by 17th and 18th century philosophers like Descartes, and isn't this what Rogoff proclaims as well?

I guess it is simply that we now understand, thanks to thinkers like Lefebvre and Ed Soja, that place, space and location are more complex than just physicality, they are performative and not static.

> The French Philosopher Henri Lefebvre remarked about social spaces that 'they interpenetrate one another and/or superimpose themselves upon one another'. Artist, writer and curator Jeremy Miller and artist Tacita Dean write in their book *Place* that 'you can suggest that any single place is a process of such interpenetrations and superimpositions, whose scale, force and rhythm are engaged in an ongoing movement of shifts, rolls and waves, all of which generate new senses of place, or new senses of the same place.' (cat. *Place*, p. 20.) Can you find yourself in any of this?

Yep! But only with the potential to loosen myself and reformulate my position again! Lefebvre is so important because he challenges the idea of space being material. A great example of his is to think about the idea of public and private space. Who names private space private? It's a socially constructed understanding. This all gets really interesting too, when you think about the exhibition space as a socially agreed space of the symbolic. How do you act there, why do we agree to act in a particular way, can we change this and should we?

kunnen we dit veranderen en zouden we dat moeten doen?